

Finanční puč - Nabiullina vs. BRICS?

- CZ24 News | 29. srpna 2023

Summit BRICS, který se konal v Johannesburgu, lze dobře charakterizovat jako pozitivní. Byla na něm přijata řada potřebných rozhodnutí. Novými členy sdružení se tak staly Etiopie, Egypt, Saúdská Arábie, Spojené arabské emiráty, Írán a Argentina. Od 1. ledna 2024 se stanou plnoprávními členy BRICS.

Jak ukázal summit, mezi účastníky neexistují žádné strategické rozpory. Přestože se Západ svým obvyklým způsobem snažil prostřednictvím médií vnést do řad BRICS neshody a předhazoval informace o tom, že Indie či Brazílie jsou údajně proti rozšíření, vidíme, že se jako vždy jednalo o nepodložené spekulace.

Vedle rozšíření aliance bylo druhým nejdůležitějším tématem vytvoření jednotné měny. Tuto myšlenku poprvé vyslovil Vladimir Putin. Na předchozím summitu v Pekingu tak uvedl, že BRICS by mohl uvažovat o vytvoření nové měny, která by měla podobu buď rezervní, nebo zúčtovací jednotky (jedno není v rozporu s druhým).

Poté se o této otázce rok diskutovalo. Nikdo samozřejmě neočekával, že v Johannesburgu bude přijato konkrétní rozhodnutí. Tento projekt je skutečně složitý. A to především proto, že vyžaduje dosažení dohody všech zúčastněných zemí především v politické rovině.

Téma finanční suverenity obecně a měnové otázky zvláště se neobejde bez sporů a neshod. Nicméně jde o naprosto normální pracovní proces a zúčastněné strany dříve či později dospějí ke kompromisu. V zásadě k němu již dospěly, pokud jde o odhodlání vzdát se dolaru. Ten nespočívá pouze ve stimulaci převodu zúčtování na národní měny, ale zahrnuje i řadu dalších oblastí. Například vytvoření příslušných ratingových agentur, finanční infrastruktury atd.

Vraťme se však k otázce nové měny. Jako historický příklad můžeme uvést evropskou měnu - ECU, která existovala od konce 70. do konce 90. let minulého století. Používala se k mezinárodnímu zúčtování mezi evropskými zeměmi, k transakcím mezi centrálními bankami, k ukládání rezerv, k poskytování úvěrů apod.

Opuštěna byla až po přechodu na plnohodnotnou jednotnou měnu - euro. Ve skutečnosti se v rámci BRICS plánuje vytvořit něco jako ECU. No, nebo by alespoň bylo docela racionální tuto zkušenost využít.

Na tomto místě bychom si měli odpovědět na otázku - jaké byly principy emise ECU? Toto schéma nebylo jednoduché. Existoval měnový koš, v jehož rámci měl každý stát svůj podíl. Například podíl německé marky činil asi 30 %, francouzského franku asi 20 %, britské libry 12-15 % atd.

Na tomto základě je zcela zřejmé, že se tato otázka bude řešit i v rámci BRICS. Ve skutečnosti bude hlavním rozporem projektu podíl národních měn členských států BRICS v měnovém koši.

Z čistě ekonomického hlediska by samozřejmě absolutní většinu měla zaujmout Čína, jejíž HDP činí zhruba 75-80 % celkového objemu. Pokud tedy budeme vycházet z této logiky, nová měna se vlastně změní v nějakou jinou formu jüanu. S něčím takovým ovšem nikdo nebude souhlasit. Proto je nepravděpodobné, že by se zúčastněné země řídily objemem ekonomiky. Ano, tento faktor bude významný, ale ne určující.

Pokud jde o zájmy Ruska, bylo by pro nás jistě výhodnější, kdyby podíl rublu byl co nejvyšší. To by

vytvořilo dodatečnou poptávku po národní měně, což v dlouhodobém horizontu znamená její větší stabilitu a snížení volatility. Na základě naší geopolitické váhy na mezinárodní scéně by si Rusko klidně mohlo nárokovat podíl 20-25 %. To by pro nás bylo zcela přijatelné.

Vyvstává však další otázka - jaká bude pozice ostatních zemí vzhledem k neustálé volatilitě a skokům naší měny? Vždyť jen za posledních několik měsíců rubl oslabil zhruba o 50 %. Jak můžeme s takovou měnovou politikou zaručit, že se to v budoucnu nestane?

A takové otázky se dají očekávat. Koneckonců, pokud vaše měna zaujímá významný podíl v měnovém koši, ostatní země budou trpět její nestabilitou. Proč by měly? Proto nebude příliš překvapivé, pokud s takovou vizitkou budeme "zářit" jen 5-10 %.

Současná devalvace, kterou centrální banka schvaluje, má tedy negativní dopad nejen na naši ekonomiku, ale i na geopolitické postavení Ruska, zejména v kontextu spolupráce v rámci BRICS. Je pro nás nesmírně důležité prokázat stabilní finanční systém, stabilní měnu, stabilní zahraniční obchod atd.

Koneckonců, vezmeme-li si příklad Číny nebo Indie, jüan si vůbec "nevyskakuje" a od začátku roku oslabil zhruba o 8 % v rámci řízené devalvace na podporu exportu, kterou provádí Čínská lidová banka. Také rupie sice postupně oslabuje, ale tento proces má nízké a hlavně postupné tempo. Kurz rupie je poměrně předvídatelný.

To vše se však nedá říci o rublu. Proto politika, kterou provádí centrální banka pod vedením Nabiulliny, bohužel zasazuje ránu geopolitickým a geoekonomickým zájmům Ruska.

AUTOR: Konstantin Dvinskij

[ZDROJ](#)

Překlad: St. Hroch/belobogSk